

AD ASTRA

Program badań nad astropolityką
i prawem kosmicznym

Nr 2/2021

Sprawozdanie z I Konsiliencyjnej Konferencji Kosmicznej

GDAŃSK, 26-28 LISTOPADA 2021 R.

DOI: 10.53261/adastra20210205

dr Jakub H. Szlachetko

Adiunkt w Katedrze Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; Prezes Zarządu Instytutu Metropolitalnego; Członek Komitetu Sterującego Konsorcjum Naukowego Ad Astra; Redaktor Naczelny „Ad Astra. Program badań nad astropolityką i prawem kosmicznym”.
<https://orcid.org/0000-0002-4152-5394>

W dniach 26-28 listopada 2021 r. w Gdańsku odbyła się „I Konsiliencyjna Konferencja Kosmiczna”. W tej trzydniowej i stacjonarnej konferencji uczestniczyło łącznie około 85 osób.

Założeniami ideowymi i programowymi tego przedsięwzięcia są, z jednej strony, konsiliencja, zaś z drugiej partycypacja Uczestników. Konsiliencja to w pewnym uproszczeniu jedność wiedzy. Organizatorzy dążą do minimalizowania barier i integrowania wokół problematyki kosmicznej osób o różnej proveniencji – tak teoretyków jak praktyków, profesjonalistów jak amatorów, w końcu przedstawicieli administracji publicznej, nauki i techniki, sektora przedsiębiorców. Zważywszy na profile zawodowe Uczestników cel ten został w znaczącym stopniu osiągnięty. Partycypacja to z kolei aktywny udział. Organizatorzy chcą, by Uczestnicy konferencji byli aktywni od początku do końca – by współkształtowali program (sesje, panele, wydarzenia towarzyszące), a następnie by ten program wypełniali treścią. Cel ten został osiągnięty w pełni. W zasadzie wszystkie panele i wydarzenia towarzyszące były inicjowane i prowadzone przez Uczestników konferencji.

Jeszcze przed rozpoczęciem konferencji prof. dr hab. Grzegorz Wrochna – prezes Polskiej Agencji Kosmicznej, oraz dr Jakub H. Szlachetko – prezes Zarządu Instytutu Metropolitalnego, uroczyście podpisali porozumienie o współpracy przy realizacji różnorodnych przedsięwzięć i projektów kosmicznych.

Nie wdając się w szczegółową analizę przebiegu konferencji, wykraczałaby ona bowiem poza ramy sprawozdania, wskazać należy rzecz ciekawą i niezwykle ważną dla sektora kosmicznego. Podczas sesji plenarnej „Kosmiczne wyzwania dla nauki, polityki i gospodarki” prof. dr hab. Grzegorz Wrochna, prezes Polskiej Agencji Kosmicznej, oficjalnie zakomunikował, iż trwają prace nad projektem polskiej ustawy kosmicznej. W ciągu najbliższych miesięcy zostaną one zintensyfikowane. Jednocześnie wyraził nadzieję, iż prawnicy zintegrowani w Grupie Roboczej ds. Polskiego Prawa Kosmicznego wzmocnią proces legislacyjny swoimi kompetencjami, wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem, na co liderka Grupy, prof. ALK, dr hab. Katarzyna Malinowska odpowiedziała twierdząco.

PROGRAM „KONSILIENCYJNEJ KONFERENCJI KOSMICZNEJ” PRZEDSTAWIAŁ SIĘ NASTĘPUJĄCO:

26 listopada (piątek):

13:00-14:00 – obiad powitalny

14:00 – otwarcie konferencji i przywitanie Gości

- Piotr Grzelak – zastępca Prezydent Miasta Gdańska
- Michał Glaser – Prezes Zarządu Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot
- dr Agata Żwir-Ferenc (Kierownik Działu Edukacji i Popularyzacji Nauki w Hevelianum) oraz Magdalena Maszewska (Astronomka w Hevelianum)
- dr Jakub H. Szlachetko – Prezes Zarządu Instytutu Metropolitalnego

14:00-15:00 – autoprezentacja Uczestników

15:00-17:00 – sesja plenarna „Kosmiczne wyzwania dla nauki, polityki i gospodarki”

- Organizator: Konsorcjum Naukowe Ad Astra
- Moderator: dr Jakub H. Szlachetko
- Prelegenci:
 - prof. dr hab. Grzegorz Wrochna (prezes Polskiej Agencji Kosmicznej)
 - prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn (przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej)
 - prof. dr hab. Zdzisław Brodecki (profesor na Uczelni Kwiatkowskiego)
 - dr hab. Grzegorz Brona (prezes Zarządu Creotech Instruments S.A.)
 - dr hab. Katarzyna Malinowska, prof. ALK (szefowa Grupy Roboczej ds. Polskiego Prawa Kosmicznego)

17:15-19:00 – panel 1 „Bliskie spotkanie 3’go stopnia (panel astrobiologiczny)”

- Organizator: Polskie Towarzystwo Astrobiologiczne
- Moderator: prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn
- Prelegenci:
 - prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn, „Czym jest życie? Czyli jeśli spotkamy nieznaną formę istnienia w kosmosie, to kiedy nazwiemy ją żywą istotą?”
 - Mikołaj Kuska, „Od Strefy 51 do sałaty na Marsie”
 - Aleksandra Klasa, „Zbuduj sobie życie, czyli biologia syntetyczna w kosmosie i nie tylko”
 - dr Artur Modliński, „Etologia a zarządzanie technologią. Co mówią nam zwierzęta o naszych relacjach z inteligentnymi maszynami?”

19:00-19:30 – wydarzenie towarzyszące, , Árisz Kecskés, Kaja Hopej, „Building the Space Ecosystem in the CEE Region – Herius Space Fund”

19:30-20:00 – wydarzenia towarzyszące, dr hab. Marcin Pawłowski, „Technologie kwantowe (w tym polskie) w kosmosie”

20:00-20:30 – wydarzenie towarzyszące dr inż. arch. Jerzy Wojewódka, prof. PŚ, Julia Giżewska, Paweł Białas, „Teatr Światła – projekt koncepcyjny land-artu w Górach Izerskich”

20:30-21:00 – wydarzenia towarzyszące, Magdalena Maszewska, dr Sylwester Kołomański, „Nocne niebo – kulturowe i naukowe okno na kosmos”

27 listopada (sobota):

9:15-11:00 – panel 2 „Bezpieczeństwo i obronność w domenie kosmicznej”

- Organizator: Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego; Konsorcjum Naukowe Ad Astra
- Moderator: dr hab. Wojciech Staszewski, prof. US
- Prelegenci:
 - dr hab. Bartosz Smolik, „Główne komponenty polityki kosmicznej Unii Europejskiej. Perspektywy rozwoju w obliczu wyzwań przed jakimi stoi Europa”
 - dr hab. Marek Czajkowski, prof. UJ, „Militaryzacja kosmosu – stan obecny i perspektywy”
 - dr Dominika Skoczylas, „Kosmiczne aspekty cyberbezpieczeństwa. Ochrona przestrzeni kosmicznej w kontekście cyberzagrożeń”
 - dr hab. Małgorzata Polkowska, prof. ASzWoj, „Bezpieczeństwo kosmiczne a prawne aspekty ochrony środowiska”

11:15-13:00 – panel 3 „Przestrzeń kosmiczna w obowiązującym prawie”

- Organizator: Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego
- Moderator: dr hab. Wojciech Staszewski, prof. US
- Prelegenci:
 - dr hab. Mariusz Nawrocki, prof. US, „Prawo karne w kosmosie”
 - dr Ewa Kowalewska, dr Wojciech Bożek, „Finansowanie polskiego sektora kosmicznego – bariera czy szansa na rozwój?”
 - dr Michał Pietkiewicz, „Krajowe prawo kosmiczne – uwagi na tle rozwiązań zagranicznych”
 - mgr Kamil Muzyka, „Obiekty wytwarzane z surowców kosmicznych – konsekwencje prawne działalności ISRU i OSAM”
 - Julia Licbarska, „Aspekty prawne miejsca pracy Astronauty”
- Komunikaty:
 - mgr Karolina Słotwińska, „Prawa i obowiązki jednostki w międzynarodowym prawie kosmicznym – uwagi na tle odpowiedzialności karnej”
 - mgr Agata Szwed, „Wykorzystanie programu Copernicus w działaniach agencji EMSA”

13:00-14:00 – przerwa obiadowa

14:15-16:00 – panel 4 „Wyzwania i kierunki jurysdykcji prawa kosmicznego”

- Organizator: Grupa Robocza ds. Polskiego Prawa Kosmicznego
- Moderator: prof. ALK, dr hab. Katarzyna Malinowska

- Prelegenci:

- dr hab. Małgorzata Polkowska, prof. ASzWoj, mgr Mariusz T. Kłoda, mec. Bartosz Malinowski, „Delimitacja przestrzeni kosmicznej”
- mgr Mariusz T. Kłoda, „Reglamentacja działalności kosmicznej”
- mgr Mariusz T. Kłoda, mec. Bartosz Malinowski, „Górnictwo kosmiczne”
- dr hab. Małgorzata Polkowska, prof. ASzWoj, mgr Bartosz Malinowski, „Loty suborbitalne”
- dr hab. Katarzyna Malinowska, prof. ALK, mgr Kaja Hopej, mgr Mariusz T. Kłoda, „Ochrona środowiska kosmicznego”
- dr hab. Katarzyna Malinowska, prof. ALK, „Odpowiedzialność i ubezpieczenie w działalności kosmicznej”

16:15-17:00 – panel 5 „Prezentacja wyników „Ankiety dla profesjonalistów i przedsiębiorców polskiego sektora kosmicznego w sprawie zakresu regulacji i rozwiązań ustawy o działalności kosmicznej” oraz wyników „Oceny realizacji wskaźników Polskiej Strategii Kosmicznej”

- Organizator: Grupa Robocza ds. Polskiego Prawa Kosmicznego; Stowarzyszenie Polskich Profesjonalistów Sektora Kosmicznego (PSPA)
- Moderator: mgr Mariusz T. Kłoda

- Prelegenci:

- dr hab. Katarzyna Malinowska, prof. ALK
- dr hab. Małgorzata Polkowska, prof. ASzWoj
- mgr Mariusz T. Kłoda
- mec. Bartosz Malinowski
- mgr Kaja Hopej
- mgr inż. Tomasz Noga

17:15-19:00 – panel 6 „Nowe technologie a prawo kosmiczne”

- Organizator: Okręgowa Izba Radców Prawnych
- Moderator: r.pr. Magdalena Witkowska (Dziekan OIRP w Gdańsku)
- Prelegenci:

- prof. dr hab. Dariusz Szostek, „Kosmiczne wykorzystanie blockchain”
- dr Małgorzata Węgrzak, dr Marta Dargas-Draganik, „Ochrona nowych technologii i sztuczna inteligencja w przedsięwzięciach kosmicznych”
- mec Tomasz Palak, „Nieżyły kosmos – kto ma prawa autorskie do wytworów sztucznej inteligencji”
- dr Paweł Kardasz, „Odpowiedzialność organizatora turystyki kosmicznej wobec klienta”
- mgr Łukasz Wilczyński, „Wpływ różnic kulturowych i stopnia zaawansowania technologicznego kraju w sektorze kosmicznym na postawy emocjonalne wobec komunikacji w sektorze kosmicznym na wybranych przykładach”

19:15-21:00 – panel 7 “Meteoryty źródłem wiedzy o Układzie Słonecznym & Surowce pozaziemskie Układu Słonecznego”

- Organizator: Polskie Towarzystwo Meteorytowe
- Moderator: prof. dr hab. Tadeusz Przylibski

- Prelegenci:

- prof. dr hab. Tadeusz A. Przylibski, „Meteoryty źródłem wiedzy o Układzie Słonecznym”
- prof. dr hab. Tadeusz A. Przylibski, „Surowce pozaziemskie Układu Słonecznego”
- dr inż. Katarzyna Łuszczek, „Zwyczajne a jednak tak cenne. Badania chondrytów zwyczajnych ważnym źródłem wiedzy o Układzie Słonecznym”
- mgr inż. Konrad Blutstein, „Potencjalne zasoby ciał macierzystych chondrytów zwyczajnych”
- prof. dr hab. Łukasz Karwowski, dr Krzysztof Szopa, „Inwentarz najnowszych meteorytów w Polsce: charakterystyka mineralogiczna, petrologiczna i ich pochodzenie”

28 listopada (niedziela):

9:00-11:00 – panel 8 „Technologia w służbie cywilizacji kosmicznej”

- Organizator: Konsorcjum Naukowe Ad Astra

- Moderator: Kaja Hopej

- Prelegenci:

- mgr inż. Patrycja Bałdyga, „Monitorowanie promieniowania kosmicznego w przemyśle lotniczym”
- mgr inż. Martyna Wardzińska, „Projekt kompaktowego teleskopu zwierciadlanego”
- mgr Maciej Fitt, „Mineralizacja rudna szergotytów marsjańskich w trójwymiarowej analizie przy użyciu Tomografii komputerowej”
- mgr Kamil Muzyka, „Żywe obiekty kosmiczne – kontekst prawny przemysłowej astrobiologii”
- dr Marta Ciążela, „Wykorzystanie teledetekcji w bliskiej podczerwieni w poszukiwaniu minerałów i złóż na Marsie. Wyniki badań pilotażowych na obszarze górniczym Rio Tinto w Hiszpanii”

11:15-12:00 – zamknięcie konferencji

Oficjalnym organizatorem konferencji był Instytut Metropolitalny – gdański think tank zajmujący się kreowaniem i wspomaganie metropolitalnych i miejskich polityk publicznych, a także Konsorcjum Naukowe Ad Astra – platforma komunikacyjna, forum dyskusyjne zrzeszające kilkanaście jednostek naukowych, organizacji branżowych i firm. Nie doszłoby jednak do realizacji tego przedsięwzięcia bez systemu partnerstw. Partnerem Strategicznym było Miasto Gdańsk oraz gdańskie Hevelianum, zaś pośród Partnerów Operacyjnych należałoby wymienić: Wyższą Szkołę Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni, Studencki Klaster Morski i Bałtycki, Centrum Studiów Kosmicznych Akademii Leona Koźmińskiego, Grupę Roboczą ds. Polskiego Prawa Kosmicznego, Stowarzyszenie Polskich Profesjonalistów Sektora Kosmicznego, Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, Polskie Towarzystwo Meteorytowe, Stowarzyszenie Polaris, portal Historyczny Ambasador.

Trud organizacji przedsięwzięcia wzięli na siebie pracownicy i wolontariusz Instytutu Metropolitalnego i Konsorcjum Naukowego Ad Astra. Szczególne podziękowanie należy złożyć: Agnieszce Prusiewicz – dyrektor Biura IMu, Przemkowi Barszczewskiemu, Jakubowi Kiełbasińskiemu Kai Hopej, Julii Licbarskiej, Wiktorii Szczukowskiej, Miłce Zagłobie, Dominice Skoczylas, Mariuszowi Kłodzie, Arturowi Modlińskiemu, Pawłowi Mazurkowi i Kamilowi Olzackiemu. To ich praca przyczyniła się do powodzenia całości.

Kończąc sprawozdanie, należy wspomnieć o planach kontynuacji przedsięwzięcia. Organizatorzy zakładają, że kolejną edycję „Konsiliencyjnej Konferencji Kosmicznej” uda się przeprowadzić w listopadzie 2022 r., również w Gdańsku.